

**Διάταγμα του υπουργού Γεωργίας, Φύσης και Ποιότητας Τροφίμων της ....., αριθ. WJZ/43530906, για τον προσδιορισμό των ζωικών ειδών που επιτρέπεται να διατηρούνται (Διάταγμα σχετικά με τον κατάλογο των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά)**

Ο υπουργός Γεωργίας, Φύσης και Ποιότητας Τροφίμων,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 2.2 παράγραφος 1 και το άρθρο 10.1 παράγραφος 1 του νόμου για τα ζώα [Wet dieren]:

Διά του παρόντος ορίζει τα ακόλουθα:

**Άρθρο 1 Προσδιορισμός ζώων**

Προσδιορίζονται τα ζωικά είδη που αναφέρονται στο άρθρο 2.2 παράγραφος 1 του νόμου για τα ζώα:

| <b>Είδος (ελληνικά)</b>          | <b>Είδος (λατινικά)</b>                     |
|----------------------------------|---------------------------------------------|
| Δασομυωξός                       | Graphiurus murinus                          |
| Γερβίλος του Μπαλουχιστάν        | Gerbillus nanus                             |
| Αλπακά                           | Vicugna pacos                               |
| Χλωμός γερβίλος                  | Gerbillus perpallidus                       |
| Αρουραίος των υπονόμων           | Rattus norvegicus                           |
| Βρωμοκούναβο                     | Mustela putorius                            |
| Ινδικό χοιρίδιο                  | Cavia porcellus                             |
| Κινεζικός ριγέ κρικητός          | Cricetulus barabensis/griseus/pseudogriseus |
| Κινεζικό ελάφι του έλους         | Hydropotes inermis                          |
| Ευχάριστος γερβίλος              | Gerbillus amoenus                           |
| Γάιδαρος                         | Equus asinus                                |
| Ικτίδα                           | Mustela putorius furo                       |
| Οικόσιτες αίγες                  | Capra aegagrus hircus                       |
| Χρυσόμαλλος κρικητός             | Mesocricetus auratus                        |
| Μεγαλύτερος αιγυπτιακός γερβίλος | Gerbillus pyramidum                         |
| Γέρβιλος του Harrington          | Taterillus harringtoni                      |
| Σκύλος                           | Canis lupus familiaris                      |
| Κατοικίδια γάτα                  | Felis silvestris catus                      |
| Οικιακός ποντικός                | Mus musculus                                |
| Βακτριανή καμήλα                 | Camelus bactrianus                          |
| Κατοικίδιο κουνέλι               | Oryctolagus cuniculus domesticus            |
| Λάμα                             | Lama glama                                  |
| Μογγολικός γερβίλος              | Meriones unguiculatus                       |
| Αλγερινός γερβίλος               | Gerbillus garamantis                        |
| Άλογο                            | Equus caballus                              |
| Βοοειδή                          | Bos taurus                                  |

| Είδος (ελληνικά)       | Είδος (λατινικά)      |
|------------------------|-----------------------|
| Πρόβατα                | Ovis aries            |
| Οικόσιτος χοίρος       | Sus scrofa domesticus |
| Νεροβούβαλος           | Bubalus arnee bubalis |
| Μυωξός ασιατικών κήπων | Eliomys melanurus     |

## Άρθρο 2 Γενικές εξαιρέσεις για τη διατήρηση ζώων μη προσδιοριζόμενων ειδών

Οι ακόλουθοι κάτοχοι εξαιρούνται από την απαγόρευση που αναφέρεται στο άρθρο 2.2 παράγραφος 1 του νόμου για τα ζώα:

α. Πρόσωπο που διατηρεί την έλαφο την πλατύκερο (*Dama dama*) και το κόκκινο ελάφι (*Cervus elaphus*).

β. Κτηνίατροι κατά την άσκηση του επαγγέλματός του για την εκτέλεση κτηνιατρικής πράξης.

γ. Υπεύθυνοι ζωολογικού κήπου με άδεια όπως αναφέρεται στο άρθρο 4.2 παράγραφος 1 του διατάγματος για τους κατόχους ζώων [Besluit houders van dieren].

Δ. Καταφύγια στα οποία, βάσει περιβαλλοντικής άδειας για δραστηριότητα που σχετίζεται με τη χλωρίδα και πανίδα όπως αναφέρεται στο άρθρο 5.1 παράγραφος 2 προοίμιο και στοιχείο ζ) του νόμου για το περιβάλλον και τον χωροταξικό σχεδιασμό [Omgevingswet], σε συνδυασμό με τα άρθρα 11.46, 11.47 και 11.54 του διατάγματος για τις περιβαλλοντικές δραστηριότητες [Besluit activiteiten Leefomgeving], ή εξατομικευμένης διάταξης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 11.31 σε συνδυασμό με τα άρθρα 11.93, 11.96 και 11.101 του διατάγματος για τις περιβαλλοντικές δραστηριότητες, επιτρέπεται η διατήρηση ζώων των ειδών που αναφέρονται στα εν λόγω άρθρα και τα οποία συμμορφώνονται με το παράρτημα του κανόνα πολιτικής για την ποιότητα και τη φροντίδα ζωικών ειδών [Beleidsregel kwaliteit en opvang diersoorten].

ε. Εγκαταστάσεις στις οποίες φυλάσσονται ζώα για λογαριασμό του υπουργού Γεωργίας, Φύσης και Ποιότητας Τροφίμων και οι οποίες συμμορφώνονται με το παράρτημα του κανόνα πολιτικής για την ποιότητα και τη φροντίδα ζωικών ειδών.

στ. Ιδρύματα με άδεια που αναφέρεται στα άρθρα 2 και 11 του νόμου για τις δοκιμές σε ζώα [Wet op de dierproeven].

ζ. Πρόσωπο που διατηρεί ζώα με σκοπό τη μεταφορά των ζώων αυτών προς και από ολλανδικό λιμένα ή αερολιμένα, για μέγιστη διάρκεια 4 εργάσιμων ημερών ή για όσο διάστημα είναι αναγκαίο για την έκδοση επίσημου πιστοποιητικού σύμφωνα με το άρθρο 87 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους).

η. Πρόσωπο που αιχμαλωτίζει εκ προθέσεως και διατηρεί ζώα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης με σκοπό τη μεταφορά των ζώων αυτών.

### **Άρθρο 3 Μεταβατικός νόμος για τη διατήρηση ζώων μη προσδιοριζόμενων ειδών**

1. Πρόσωπο το οποίο, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος, διατηρεί ζώα είδους μη προσδιοριζόμενου στο άρθρο 1 εξαιρείται από την απαγόρευση της παραγράφου 1 του άρθρου 2.2 του νόμου για τα ζώα όσον αφορά τη διατήρηση των ζώων που διατηρεί κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή, και όταν ένα ζώο κυοφορεί τη δεδομένη χρονική στιγμή, όσον αφορά τη διατήρηση των σχετικών απογόνων του εν λόγω ζώου.
2. Η εξαίρεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται μόνο στα ζώα για τα οποία ο κάτοχος έχει λάβει μέτρα όσον αφορά την πρόληψη της αναπαραγωγής.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών στο πρόσωπο που έχει αναλάβει τη διατήρηση ζώου όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1.
4. Η εξαίρεση που αναφέρεται στις παραγράφους 1 ή 3 δεν εφαρμόζεται στα ζώα για τα οποία ο κάτοχος δεν μπορεί να αποδείξει τη συμμόρφωση με τις παραγράφους 1 και 2.

### **Άρθρο 4 Γενικές εξαιρέσεις για τη διατήρηση ζώων μη προσδιοριζόμενων ειδών ως ζώων εκτροφής και για τη διατήρηση ζώων για έκθεση**

1. Οι κάτοχοι που αναφέρονται στο άρθρο 2.2 στοιχείο α) εξαιρούνται επίσης από το άρθρο 2.3 παράγραφος 1 του νόμου για τα ζώα και από το άρθρο 4.2 παράγραφος 1 του διατάγματος για τους κατόχους ζώων.
2. Πρόσωπο το οποίο, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος, διατηρεί δρομάδες (*Camelus dromedarius*) με σκοπό την παραγωγή προϊόντων που προέρχονται από τα ζώα αυτά, εξαιρείται από την απαγόρευση που αναφέρεται στο άρθρο 2.2 παράγραφος 1 και από την απαγόρευση που αναφέρεται στο άρθρο 2.3 παράγραφος 1 του νόμου για τα ζώα.

### **Άρθρο 5 Έναρξη ισχύος**

Το παρόν διάταγμα αρχίζει να ισχύει στις [ημερομηνία].

### **Άρθρο 6 Τίτλος παραπομπής**

Το παρόν διάταγμα αναφέρεται ως: Διάταγμα σχετικά με τον κατάλογο των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά.

Το παρόν διάταγμα δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως [Staatscourant] μαζί με την αιτιολογική του έκθεση.

Ο υπουργός Γεωργίας, Φύσης και Ποιότητας Τροφίμων,

## **Ενστάσεις**

Διαφωνείτε με την παρούσα απόφαση; Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει ένσταση εντός έξι εβδομάδων από την ημερομηνία του παρόντος διατάγματος. Μεταβείτε στη διεύθυνση [www.rvo.nl/bezwaar](http://www.rvo.nl/bezwaar) για να υποβάλετε την ένσταση σας ηλεκτρονικά. Επιλέξτε το eBezwaar.

Θα προτιμούσατε να υποβάλετε την ένστασή σας ταχυδρομικώς; Στείλτε την ένστασή σας στη διεύθυνση Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Legal Affairs Department, PO Box 40219, 8004 DE Zwolle. Στην ένσταση να αναφέρετε [την παραπομπή] [τον αριθμό αναφοράς, την παραπομπή] και την ημερομηνία της απόφασης για την οποία υποβάλλετε ένσταση.

Μπορείτε να βρείτε περισσότερες σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο υποβολής ένστασης ηλεκτρονικά και ταχυδρομικά στη διεύθυνση [mijn.rvo.nl/bezwaar](http://mijn.rvo.nl/bezwaar).

### *Περισσότερες πληροφορίες*

Εάν έχετε ερωτήσεις σχετικά με την ένστασή σας, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: [my.rvo.nl](http://my.rvo.nl), ή καλέστε στο: 088 042 42 42 (τοπική χρέωση).

## ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

### 1. Εισαγωγή

Το παρόν διάταγμα προβλέπει την κατάρτιση του επονομαζόμενου καταλόγου των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά, ο οποίος είναι επίσης γνωστός ως «θετικός κατάλογος». Μόνο τα ζώα των ειδών που περιλαμβάνονται στον εν λόγω κατάλογο μπορούν να διατηρούνται στις Κάτω Χώρες ως ζώα συντροφιάς ή ως ζώα εκτροφής, ή για οποιονδήποτε άλλο σκοπό. Η κατάρτιση του καταλόγου αυτού ανακοινώθηκε από την προηγούμενη υπουργό Γεωργίας, Φύσης και Ποιότητας των Τροφίμων με επιστολή της 6ης Ιουλίου 2022 προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων (κοινοβουλευτικά έγγραφα II 2021/22, 28286, αριθ. 1260). Επιπλέον, το παρόν διάταγμα προβλέπει ορισμένες γενικές εξαιρέσεις από την απαγόρευση διατήρησης ζώων ειδών που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά, με τη μορφή εξαιρέσεων.

### 2. Ιστορικό

Το άρθρο 2.2 παράγραφος 1 του νόμου για τα ζώα απαγορεύει τη διατήρηση ζώων που ανήκουν σε είδη ή κατηγορίες που δεν έχουν προσδιοριστεί από τον υπουργό Γεωργίας, Φύσης και Ποιότητας Τροφίμων. Τα προσδιορισμένα είδη ζώων και οι προσδιορισμένες κατηγορίες ζώων αποτελούν από κοινού τον κατάλογο των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά. Η παράγραφος 2 του άρθρου αυτού ορίζει ότι τα κριτήρια βάσει των οποίων ο υπουργός προσδιορίζει τα είδη ή τις κατηγορίες ζώων καθορίζονται με γενικό διοικητικό διάταγμα. Τα κριτήρια αυτά καθορίζονται στο άρθρο 1.4 παράγραφος 1 του διατάγματος για τους κατόχους ζώων. Το άρθρο 1.4 παράγραφος 2 του διατάγματος για τους κατόχους ζώων προβλέπει περαιτέρω ότι η απαγόρευση της διατήρησης ζώων μη προσδιοριζόμενων ειδών περιορίζεται στα θηλαστικά.

Επειδή ο νόμος απαγορεύει τη διατήρηση ζώων ορισμένων (μη καταγεγραμμένων) ειδών, υπάρχει περιορισμός στο εμπόριο ζώων αυτών των ειδών. Ως εκ τούτου, η κατάρτιση καταλόγου εγκεκριμένων ζωικών ειδών θεωρείται περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων. Η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις αρχές της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 28). Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποφανθεί ότι η προστασία της υγείας και της ζωής των ανθρώπων και των ζώων αποτελεί θεμιτό σκοπό για τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.<sup>1</sup> Για να είναι νόμιμος ο περιορισμός αυτός, πρέπει να είναι αναλογικός. Η αναλογικότητα απαιτεί, μεταξύ άλλων, η επιλογή των ζωικών ειδών προς καταχώριση στον κατάλογο και στις τροποποιήσεις του να βασίζεται σε αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια.

### 3. Προσδιορισμός ζωικών ειδών

Έχει θεσπιστεί πλαίσιο αξιολόγησης για την επιλογή των ειδών που μπορούν να συμπεριληφθούν στον κατάλογο. Το πλαίσιο αυτό αναπτύχθηκε από την επιστημονική συμβουλευτική επιτροπή για τον θετικό κατάλογο [Wetenschappelijke Adviescommissie positieflijst], η οποία αποτελείται από ανεξάρτητους επιστήμονες.

<sup>1</sup> Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ στην υπόθεση C 219/07, Nationale Raad van Dierenkwekers en Liefhebbers VZW και Andibel VZW κατά Belgische Staat.

Το πλαίσιο αξιολόγησης διαβιβάστηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων από την τότε υπουργό Γεωργίας, Φύσης και Ποιότητας Τροφίμων το 2020 (κοινοβουλευτικά έγγραφα II 2019/2020, 28286, αριθ. 1085).

Το πλαίσιο αξιολόγησης βασίζεται σε παράγοντες κινδύνου για την καλή διαβίωση των ζώων και τον κίνδυνο για τον άνθρωπο. Οι παράγοντες κινδύνου ομαδοποιούνται στις ακόλουθες κατηγορίες: ανθρώπινος τραυματισμός, υγεία του ανθρώπου (ζωνόσοι), πρόσληψη τροφής από το ζώο, χρήση χώρου/ασφάλεια του ζώου, ρύθμιση της θερμοκρασίας του ζώου και κοινωνική συμπεριφορά του ζώου. Για την αξιολόγηση των ζωικών ειδών χρησιμοποιήθηκαν επιστημονικές πηγές. Αυτό σημαίνει ότι ο κατάλογος έχει αξιόπιστη επιστημονική βάση. Σημείο αφετηρίας αποτελούν τα χαρακτηριστικά και οι ανάγκες του ζώου και όχι η ικανότητα του κατόχου να τα διαχειριστεί.

Για την αξιολόγηση των ειδών θηλαστικών, συστάθηκε η επιτροπή εμπειρογνομόνων για τον κατάλογο των ζώων συντροφιάς ζώων και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά [Adviescollege huis- en hobbydierenlijst]. Η εν λόγω επιτροπή εμπειρογνομόνων αποτελείται από ανεξάρτητους επιστήμονες. Η επιτροπή αξιολόγησε περισσότερα από 300 είδη θηλαστικών με τη χρήση του πλαισίου αξιολόγησης. Στο πλαίσιο αυτό, διαίρεσε τα αξιολογούμενα ζωικά είδη σε έξι κατηγορίες κινδύνου, κατηγορίες κινδύνου Α έως ΣΤ. Η ταξινόμηση σε κατηγορίες κινδύνου αντικατοπτρίζει την πολυπλοκότητα της εκτροφής και αποτελεί την επιστημονική βάση για την ένταξη ή μη ζωικών ειδών στον κατάλογο των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά. Όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία κινδύνου (ΣΤ είναι η υψηλότερη, Α η χαμηλότερη), τόσο μεγαλύτερη είναι η πολυπλοκότητα της εκτροφής όσον αφορά τους παράγοντες κινδύνου που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τον κάτοχο.

Η επιτροπή συνέστησε<sup>2</sup> να συμπεριληφθούν στον κατάλογο ζώα των κατηγοριών κινδύνου Α, Β και Γ. Η κατηγορία κινδύνου Γ σημαίνει ότι ο κάτοχος πρέπει να λαμβάνει υπόψη δύο από τις πέντε κατηγορίες κινδύνου. Η επιτροπή θεωρεί ότι αυτό είναι αποδεκτό. Επιπλέον, η επιτροπή συνέστησε να συμπεριληφθούν στον κατάλογο τα είδη ζώων που είναι εξημερωμένα, εν μέρει επειδή οι άνθρωποι έχουν μεγαλύτερη πείρα στη διατήρηση αυτών των ζώων, υπάρχουν περισσότερες εγκαταστάσεις για τη διατήρησή τους και τα ζώα έχουν τροποποιηθεί γενετικά κατά τρόπο ώστε να προσαρμόζονται στη διαβίωση μαζί με τον άνθρωπο. Τα ανωτέρω ισχύουν για 29 είδη ζώων.

Υπάρχουν ορισμένα είδη θηλαστικών για τα οποία δεν υπάρχουν επαρκείς επιστημονικές πληροφορίες ώστε να ληφθεί σχετική απόφαση. Τα είδη αυτά εμπίπτουν τουλάχιστον στην κατηγορία κινδύνου Δ και, ως εκ τούτου, δεν είναι επιλέξιμα για εγγραφή στον κατάλογο. Η μόνη εξαίρεση σε αυτό είναι ο μυωξός ασιατικών κήπων. Το είδος αυτό εμπίπτει τουλάχιστον στην κατηγορία κινδύνου Γ. Δεδομένου ότι δεν έχει αποδειχθεί επιστημονικά ότι το είδος αυτό εμπίπτει στις κατηγορίες υψηλότερου κινδύνου Δ έως ΣΤ, περιλαμβάνεται επίσης στον κατάλογο. Εάν υπάρξουν επαρκείς επιστημονικές πληροφορίες στο μέλλον, μπορεί να καταστεί δυνατή η πλήρης αξιολόγηση του είδους. Το ίδιο ισχύει για όλα τα ζωικά είδη· οι νέες επιστημονικές γνώσεις καθιστούν τον κατάλογο ένα δυναμικό έγγραφο.

<sup>2</sup> Adviescollege huis- en hobbydierenlijst, 'Zoogdieren beoordeeld: Het biologisch fundament voor de Huis- en Hobbydierenlijst zoogdieren», παράρτημα των κοινοβουλευτικών εγγράφων II 2021/22, 28286, αριθ. 1260).

Με βάση αυτή τη γνωμοδότηση, αποφάσισα να συμπεριλάβω τα 29 είδη που πρότεινε η επιτροπή εμπειρογνομόνων καθώς και τον μυωξό ασιατικών κήπων στον κατάλογο των ζώων συντροφιάς ζώων και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά. Το άρθρο 1 του παρόντος διατάγματος προβλέπει τον προσδιορισμό των ειδών.

#### 4. Εξαιρέσεις

Από τη στιγμή που ο κατάλογος τίθεται σε ισχύ, απαγορεύεται η διατήρηση ειδών θηλαστικών που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο.

Ωστόσο, υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες είναι αναγκαίο, λόγω της φύσης του θέματος, να διατηρούνται ζώα ειδών άλλων από τα επιτρεπόμενα είδη, είτε προσωρινά είτε όχι. Στις περιπτώσεις αυτές προβλέπεται εξαίρεση από την απαγόρευση (άρθρο 2).

Προβλέπεται εξαίρεση για τη διατήρηση της ελάφου της πλατύκερου (*Dama dama*) και των κόκκινων ελαφιών (*Cervus elaphus*) (στοιχείο α). Τα εν λόγω είδη ελαφιών εκτρέφονται κυρίως σε πάρκα ελαφιών. Υπάρχει μακρά ιστορία εκτροφής ελαφιών σε πάρκα ελαφιών στις Κάτω Χώρες. Λόγω της κοινωνικής αξίας των πάρκων ελαφιών, σε συνδυασμό με τη μεγάλη κλίμακα της εκτροφής ελαφιών, προβλέπεται εξαίρεση για τη διατήρηση των ζώων αυτών.

Προβλέπεται επίσης εξαίρεση για τα κτηνιατρικά ιατρεία (στοιχείο β), τους ζωολογικούς κήπους (σημείο γ), τα καταφύγια άγριας ζωής με περιβαλλοντική άδεια ή εξατομικευμένη διάταξη για δραστηριότητες που αφορούν τη χλωρίδα και την πανίδα σύμφωνα με τον νόμο για το περιβάλλον και τον χωροταξικό σχεδιασμό και το διάταγμα για τις περιβαλλοντικές δραστηριότητες, τα οποία συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα του κανόνα πολιτικής για την ποιότητα και τη φροντίδα ζωικών ειδών (στοιχείο δ), και εγκαταστάσεις στις οποίες τα ζώα διατηρούνται για λογαριασμό του υπουργού Γεωργίας, Φύσης και Ποιότητας Τροφίμων και οι οποίες συμμορφώνονται με το παράρτημα του κανόνα πολιτικής για την ποιότητα και τη φροντίδα ζωικών ειδών (στοιχείο ε).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για τα καταφύγια για ζώα μη άγριων ειδών τα οποία μπορούσαν να διατηρούνται μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος, αλλά όχι πλέον μετά την έναρξη ισχύος, είναι δυνατή η υποβολή αίτησης εξαίρεσης δυνάμει του νόμου για τα ζώα από την απαγόρευση διατήρησης ζώων θηλαστικών που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο. Με τον τρόπο αυτόν, μπορούν να φιλοξενούν ζώα που έχουν κατασχεθεί, για παράδειγμα, και δεν καλύπτονται από τον μεταβατικό νόμο. Η εξαίρεση αυτή παρέχεται με την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται στο παράρτημα του κανόνα πολιτικής για την ποιότητα και τη φροντίδα ζωικών ειδών.

Εξαίρεση προβλέπεται επίσης για τα κέντρα εργαστηριακών ζώων και τους κτηνοτρόφους που εργάζονται σε αυτά, οι οποίοι είναι κάτοχοι άδειας εγκατάστασης όπως αναφέρεται στα άρθρα 2 και 11α του νόμου για τις δοκιμές σε ζώα (στοιχείο στ), και για τους εμπόρους και τους μεταφορείς ζώων ειδών που δεν επιτρέπεται να διατηρούνται στις Κάτω Χώρες (στοιχείο ζ). Μπορούν να μεταφέρουν τα ζώα αυτά προς και από λιμένα ή αερολιμένα των Κάτω Χωρών. Για τον σκοπό αυτό, μπορούν επίσης να διατηρούν τα ζώα στις Κάτω Χώρες για τέσσερις εργάσιμες ημέρες κατ' ανώτατο όριο ή για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται για την έκδοση επίσημου πιστοποιητικού σύμφωνα με το άρθρο 87 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625, προκειμένου, για παράδειγμα, να συγχωνευτούν ή να

διαιρεθούν διαφορετικές ομάδες με διαφορετική καταγωγή ή προορισμό. Η μη πρόβλεψη της δυνατότητας αυτής θα μπορούσε να θεωρηθεί μη επιτρεπόμενο εμπόδιο στο εμπόριο ή μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος. Οι περιπτώσεις αυτές εξαιρούνταν και από τον προηγούμενο θετικό κατάλογο [παράρτημα 2, πίνακας Α, στοιχεία γ) έως ζ) του κανονισμού για τους κατόχους ζώων, παλαιός]. Οι εξαιρέσεις αυτές συνεχίζονται, χωρίς καμία ουσιαστική αλλαγή.

Επιπλέον, προβλέπεται εξαίρεση για τα άτομα που μεταφέρουν ζώα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη μεταφορά τραυματισμένου ζώου σε καταφύγιο (στοιχείο η).

Επιπλέον, μια εξαίρεση προβλέπει μεταβατικά δικαιώματα για τα άτομα τα οποία, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του καταλόγου, κατέχουν ζώο είδους που δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο (άρθρο 3). Μπορούν να κρατήσουν αυτό το ζώο μέχρι να πεθάνει. Το ίδιο ισχύει και για τα νεαρά ζώα τα οποία θα γεννηθούν από ζώο το οποίο κυοφορεί κατά τη στιγμή της έναρξης ισχύος του καταλόγου. Ακόμη και αν τα ζώα αυτά μεταφερθούν σε άλλο κάτοχο, εξακολουθεί να επιτρέπεται η διατήρηση μέχρι τον θάνατό τους. Ωστόσο, απαιτείται από τον κάτοχο, και στη συνέχεια από τους διαδόχους του, να είναι σε θέση να αποδείξουν ότι τα ζώα διατηρούνταν ήδη πριν από την έναρξη ισχύος του καταλόγου ή ότι είναι απόγονοι μητέρας η οποία κυοφορούσε τη δεδομένη χρονική στιγμή. Παραδείγματα δικαιολογητικών είναι τσιπ, απόδειξη αγοράς, παλαιός λογαριασμός κτηνιάτρου ή διαβατήριο ζώου. Παραδείγματα δικαιολογητικών που δεν επαρκούν είναι μαρτυρική κατάθεση από συγγενείς, φίλους ή γείτονες ή φωτογραφία χωρίς ημερομηνία.

Επιπλέον, προϋπόθεση για τη χορήγηση της εξαίρεσης είναι τα σχετικά ζώα να μην αναπαράγονται. «Αναπαγωγή» είναι ολόκληρη η διαδικασία φροντίδας των απογόνων, συμπεριλαμβανομένης της εγκυμοσύνης. Εναπόκειται στον κάτοχο να εντοπίσει τα μέτρα που είναι τα πλέον κατάλληλα. Οι επιλογές περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την αντισύλληψη, τη διατήρηση χωριστά αρσενικών και θηλυκών ζώων, τη στείρωση και τον ευνουχισμό (με χημικό ή άλλο τρόπο).

Η κατάρτιση του καταλόγου των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά επηρεάζει επίσης τον λεγόμενο κατάλογο ζώων εκτροφής. Το άρθρο 2.3 παράγραφος 1 του νόμου για τα ζώα απαγορεύει τη διατήρηση ζώων των οποίων τα είδη δεν έχουν οριστεί για σκοπούς εκτροφής ζώων με γενικό διοικητικό διάταγμα. Το άρθρο 2.1 του διατάγματος για τους κατόχους ζώων, σε συνδυασμό με το παράρτημα 2 του εν λόγω διατάγματος, ορίζει τα σχετικά ζωικά είδη. Για τα θηλαστικά, ο κατάλογος ζώων εκτροφής θεωρείται υποσύνολο του καταλόγου των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά. Όταν ένα είδος δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά, τα ζώα του εν λόγω είδους δεν θα πρέπει να διατηρούνται, ούτε για σκοπούς εκτροφής ζώων. Τα ζώα που ανήκουν σε ζωικά είδη που προηγουμένως περιλαμβάνονταν στον κατάλογο ζώων εκτροφής αλλά δεν περιλαμβάνονται στον νέο κατάλογο των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά δεν μπορούν πλέον να διατηρούνται ως ζώα εκτροφής. Συγκεκριμένα, αυτό αφορά την έλαφο την πλατύκερο, τα κόκκινα ελάφια, και βάσει εξαίρεσης, τις δρομάδες.

Για τις επιχειρήσεις στις οποίες εκτρέφονται ελάφια ενός ή και των δύο ειδών ή δρομάδες με σκοπό την παραγωγή ζωικών προϊόντων, προβλέπεται εξαίρεση από τις απαγορεύσεις που ορίζονται στο άρθρο 2.3 παράγραφος 1 του νόμου για τα ζώα. Για τα ελάφια των προαναφερθέντων ειδών, αυτό προκύπτει από την προαναφερθείσα πλήρη εξαίρεση από την απαγόρευση διατήρησης ζώων. Η



εξαίρεση εξακολουθεί να επιτρέπει τη διατήρηση της ελάφου της πλατύκερου και των κόκκινων ελαφιών ως ζώων εκτροφής (άρθρο 4 παράγραφος 1). Για τη διατήρηση των δρομάδων ως ζώων εκτροφής, αυτό σημαίνει ότι μόνο η υφιστάμενη επιχείρηση στην οποία είχε χορηγηθεί προηγουμένως εξαίρεση μπορεί να συνεχίσει την εκτροφή (άρθρο 4 παράγραφος 2). Δεδομένου ότι η εξαίρεση για τη διατήρηση των δρομάδων στον κατάλογο των ζώων εκτροφής ισχύει μόνο για τις υφιστάμενες περιπτώσεις, η εξαίρεση ισχύει έως ότου τερματιστεί η επιχείρηση. Σε περίπτωση μεταβίβασης της επιχείρησης, η εξαίρεση εξακολουθεί να ισχύει διότι εξακολουθεί να είναι η ίδια υφιστάμενη επιχείρηση.

Προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν παρανοήσεις, για λόγους ασφάλειας για τους κατόχους ελάφου της πλατύκερου και κόκκινων ελαφιών, το άρθρο 4 παράγραφος 1 προβλέπει επίσης εξαίρεση από την απαγόρευση διατήρησης των ζώων αυτών σε ζωολογικό κήπο χωρίς άδεια. Ειδικότερα, τα πάρκα ελαφιών, όπου τα ζώα κυκλοφορούν στο ύπαιθρο και είναι ορατά σε όλους σαν να ήταν εκθέματα, θα μπορούσαν να ταξινομηθούν ως ζωολογικοί κήποι (άρθρο 4.2 παράγραφος 1 του διατάγματος για τους κατόχους ζώων). Ωστόσο, δεν είναι απαραίτητο οι κάτοχοι των ζώων αυτών να διαθέτουν άδεια ζωολογικού κήπου.

## **5. Κανονιστικός φόρτος, εφαρμογή και επιβολή**

Το παρόν διάταγμα επηρεάζει τον κανονιστικό φόρτο για τους πολίτες. Μια εξαίρεση προβλέπει μεταβατικά δικαιώματα για τα άτομα τα οποία, κατά την έναρξη ισχύος του καταλόγου, κατέχουν ζώο είδους που δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο (άρθρο 3). Ωστόσο, απαιτείται από τον κάτοχο και, στη συνέχεια, από τους διαδόχους του, να είναι σε θέση να αποδείξει πειστικά ότι τα ζώα διατηρούνταν πριν από την έναρξη ισχύος του καταλόγου ή ότι είναι απόγονοι μητέρας η οποία κυκλοφορούσε τη δεδομένη χρονική στιγμή. Η συμμόρφωση με το εν λόγω βάρος απόδειξης δεν αναμένεται να συνεπάγεται κανένα κόστος για τους κατόχους, διότι είναι ελεύθεροι να επιλέξουν τα μέσα με τα οποία θα το αποδείξουν και να κάνουν χρήση των δεδομένων που έχουν ήδη στη διάθεσή τους. Ωστόσο, ενδέχεται να υπάρχουν δαπάνες που συνδέονται με την πρόληψη της αναπαραγωγής των εν λόγω ζώων. Σε αυτές περιλαμβάνονται η αντισύλληψη, η διατήρηση χωριστά αρσενικών και θηλυκών ζώων, η στέρωση και ο ευνουχισμός (με χημικό ή άλλο τρόπο). Το κόστος αυτών των μέτρων ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό και ανάλογα με τα ζωικά είδη. Για παράδειγμα, ο ευνουχισμός ενός μικρού τρωκτικού μπορεί να κοστίσει περίπου 100 EUR και η στέρωση ενός μεγαλύτερου ζώου κοστίζει μεταξύ 300 και 650 EUR. Η συμβουλευτική επιτροπή για τον κανονιστικό φόρτο (ATR) αποφάσισε να μην εκδώσει επίσημη γνώμη σχετικά με τον κατάλογο των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά. Ο αντίκτυπος στον κανονιστικό φόρτο δεν είναι σημαντικός.

Ζητήθηκε από την ολλανδική αρχή για την ασφάλεια των τροφίμων και των καταναλωτικών προϊόντων (NVWA), τον ολλανδικό οργανισμό επιχειρήσεων (RVO), την εθνική επιθεώρηση για την καλή μεταχείριση των ζώων (LID), την αστυνομία και την εισαγγελία (OM) να επανεξετάσουν τη σκοπιμότητα και την εκτελεστικότητα των τροποποιήσεων. Τα αποτελέσματα της επανεξέτασης περιλάμβαναν τις εξαιρέσεις από την απαγόρευση διατήρησης ζώων ειδών που δεν προσδιορίζονται στο παρόν διάταγμα. Μετά τις παρατηρήσεις της επανεξέτασης, προστέθηκε εξαίρεση για τη μεταφορά ασθενών ή τραυματισμένων ζώων. Η εξαίρεση για τα καταφύγια έχει επίσης προσαρμοστεί, έτσι ώστε τα καταφύγια που δέχονται ζώα τα οποία επί του παρόντος επιτρέπεται να διατηρούνται αλλά δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των ζώων συντροφιάς ζώων και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά να είναι επιλέξιμα για

εξαίρεση, ώστε να μπορούν να συνεχίσουν να φιλοξενούν τα ζώα αυτά, ακόμη και αν τα ζώα δεν καλύπτονται από τον μεταβατικό νόμο.

## **6. Κοινοποίηση**

Η κατάρτιση του καταλόγου των ζώων συντροφιάς και των ζώων που εκτρέφονται ερασιτεχνικά, σε συνδυασμό με τη νομική απαγόρευση της διατήρησης ζώων ειδών που δεν περιλαμβάνονται στον εν λόγω κατάλογο, περιορίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων εντός της Ένωσης. Για τον λόγο αυτό, έχει κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχέδιο του παρόντος διατάγματος ως τεχνικού κανόνα προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (κωδικοποιημένο κείμενο) (ΕΕ L 241). Κατά την άποψη των Κάτω Χωρών, ο περιορισμός αυτός δικαιολογείται υπό το πρίσμα της προαναφερθείσας νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο περιορισμός επιβάλλεται λόγω του ότι είναι αναγκαίος για την προστασία της υγείας των ανθρώπων και των ζώων και της ανθρώπινης ζωής και επειδή είναι αναλογικός προς τον επιδιωκόμενο στόχο. Μια λιγότερο εκτεταμένη ρύθμιση, όπως η δυνατότητα διατήρησης ζώων των εν λόγω ειδών στο πλαίσιο της εφαρμογής των κανόνων εκτροφής, δεν θα αποτελούσε εναλλακτική λύση, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί εκ των προτέρων αν ο κάτοχος συμμορφώνεται ή είναι σε θέση να συμμορφωθεί με τους κανόνες εκτροφής που πρόκειται να θεσπιστούν. Συναφώς, επισημαίνεται ότι η επιλογή των ειδών που συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο βασίζεται σε αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια (βλ. τμήμα 3) για να καθοριστεί αν ένα είδος είναι κατάλληλο για διατήρηση από τον άνθρωπο.

Όσον αφορά την αναλογικότητα, επισημαίνεται ότι το διάταγμα προβλέπει ορισμένες εξαιρέσεις από την απαγόρευση διατήρησης ζώων ειδών που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο. Ως εκ τούτου, για τη μεταφορά ζώων στο εξωτερικό, χορηγείται εξαίρεση από την απαγόρευση διατήρησης ζώων [άρθρο 2 στοιχείο ζ)] με μεταβατική εξαίρεση για τις υφιστάμενες περιπτώσεις (άρθρα 3 και 4). Η διατήρηση ζώων ειδών που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο επιτρέπεται επίσης σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου η σημασία της διατήρησης των ζώων αυτών υπερτερεί της σημασίας της προστασίας της υγείας των ανθρώπων και των ζώων και της ανθρώπινης ζωής, όπως καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που αφορούν ζώα που χρήζουν φροντίδας.

## **7. Θέση σε ισχύ**

PM